

26.34x22.25	31	4	עמוד	24 שעות - ידיעות אחרונות	07/02/2012	30722927-2
80039						

צדקה
עיוור

יש לנו חברה חשוכה:
אין מסקנה אחרת. כתבתנו
העבירה יומיים מתסכלים
עם עיוור וכלב הנחייה
שלו. עד עכשיו היא לא
מצליחה להבין למה בקניון,
במסעדות יוקרה, במכון
הכושר, בסופרמרקט ואפילו
במוניות סירבו לשרת אותם

איריס ליפשיץ-קליגר | עמ' 4

30722928-3	07/02/2012	ידיעות אחרונות - 24 שעות	עמוד 4	32	27.35x35.35
80039					

מה הם היו אומרים: "טוב לב חשוב יותר מחוכמה, וההכרה בכך היא תחילתה של החוכמה" | תיאודור אייזק רובין

"הוא העיניים שלי". כוכבי עם הכלב רגע

כוכב כוכבי לא אכפת שהוא עיוור. כלומר, זה לא שהוא שמח על אובדן מאור עיניו ממחלה, לפני כמעט שלוש שנים, אבל הוא לא מתכוון לתת לזה לה- פריע לו. "עיוור יכול לשרת את החברה בכל מקצוע כמו אדם ללא מוגבלויות", מצהיר כוכבי, שגם מקפיד להרצות בהתנדבות בבתי ספר על עולמו כעיוור, כדי לקדם את שילובם של עיוורים בכל תחומי החיים. נשמע מקסים, אבל המציאות היומיומית לא כל כך ורודה. במיוחד אם כמו כוכבי, תושב חולון בן 47, יש לכם כלב נחייה. לכאורה לא אמורה להיות בעיה: על פי החוק, "לא תוגבל זכותו של עיוור להיכנס למקום ציבורי ולהשתמש בכל מתקן המצוי בו, ולא תוגבל זכותו להשתמש בתחבורה ציבורית, בשל היותו מלווה בכלב נחייה". האומנם? יצאנו לברוק איך נראה היומיום של כוכבי, שצמוד זה שנה לכלב נחייה ששמו רגע. ליווינו אותו לסופר, לקניון ולמסעדה וניסינו לעלות איתו על מוניות. אז נכון, יש גם צדיקים שמכבדים את החוק, וגם סתם אנשים נחמדים. אבל לא מעט תגובות חשפו אמת ישנה ונכונה תמיד: יש אנשים עם ראייה תקינה, אבל עיוורים לגמרי לזולתם.

מוניות | שמים גז ומסתלקים

"נהגים פשוט מדלגים עליי", מספר כוכבי. "זה קורה לא מעט גם עם נהגי אוטובוס, אם אני לבד בתחנה. אני לא רואה את זה, אבל האוונטיים שומעות מצוין. אני לא רואה את מספר הרכב או את מספר הכובע של המונית, ולכן הנהגים לא מפחדים. אם התמזל מזלי ולידי יש אדם רואה, אני מבקש שירשום את הפרטים. באחד המקרים מישהי עצרה עבורי מונית בבת ים, אבל הנהג סירב להסיע אותי כי 'הוא בדיוק שטף את האוטו'. כשאמרתי שזה לא חוקי, הוא ענה: אז אתה תשטוף לי שוב את הרכב, ואז נתן גז וברח. הבחורה רשמה מיד את המספר שלו והגשתי תלונה. אבל לא תמיד יש מי שיכול לעזור".

ואכן, כשכוכבי נעמד עם הכלב על שפת הכביש והרים את היה, הוא לא ראה את המוניות הרבות שעברו בלי לעצור, אבל אנחנו, שראינו, נעלבנו במקומו. כך, לפנות ערב בכביש הסואן מול הקריה בתל אביב, הוא המתין לא פחות מ-20 דקות עד שמונית הואילה לעצור. לפחות 20 מוניות ריקות חלפו על פניו בזמן הזה. בבדיקה נוספת בשעת צהריים עמוסה, הוא המתין לפחות שבע דקות, במהלכן חמש מוניות האטו, אבל המשיכו בנסיעה כשקלטו את הכלב.

אבל כששלחנו את כוכבי לעמוד בצד והרמנו יד – עצרה מונית תוך דקות ספורות, בערב ובצהריים. כששאלנו נהגים אם יעצרו לעיוור עם כלב נחייה, שמענו תשובות כמו: "האוטו חדש", ו"נראה לך

30722930-6	07/02/2012	ידיעות אחרונות - 24 שעות	עמוד 4	33	26.39x32.28
80039					

לא רואים ממטר

סיבוב בקניון? ממש לא. ארוחת ערב רומנטית? אולי רק במרפסת. נסיעה במונית? לא עם הכלב חביבי. ליווינו את כוכב כוכבי, עיוור עם כלב נחייה, במשך יומיים, כדי לראות אם מכבדים את החוק המחייב להכניס עיוורים למקומות ציבוריים. התוצאות עשו לנו חושך בעיניים

איריס ליפשיץ-קליגר | צילום: צביקה טישלר

בים יכולים להישאר מחוץ למסערה. "אתה יכול להשאיר את העיניים שלך בחוץ כשאתה אוכל?" שאל כוכבי, ושימי לקח את הפרטים כדי לבדוק מה אפשר לעשות. "אני שמח לבשר שמצאנו פתרון", צהל בטלפון כעבור דקות ספורות. "נסדר לכם חדר פרטי". בתגובה אמר כוכבי כי לו רצה חדר פרטי, היה נשאר עם ידידתו בבית, אבל ללא הועיל. "אני יודע שהפתרון שהוצע לי הוא לוקסוס", אומר כוכבי. "חדר פרטי לשני אנשים בלי תוספת מחיר. אבל כל מה שביקשתי זה לסעוד במסעדה כמו כל אחד אחר".

מוטיב ה"רק במרפסת" חזר על עצמו גם במסערת דרבי בר רגים שבקניון ארנה. "במסעדה עצמה לא נוכל לאפשר לך להיכנס עם הכלב", אמרו. אגב, לא בכל מקום ידעו לומר לנו אם מותר להגיע למסעדה עם כלב נחייה, ולקחו את פרטינו כדי לבדוק את הנושא. היות שהחוק בנושא ברור, ההתמהמהות הזו מקוממת.

נקודת אור: היה גם מי שממש לא עשה עניין מהכלב. גם מסעדות יוקרתיות כמו רפאל, יפרתל אביב של חיים כהן או יבנה מונטיפיורי של יונתן רושפלד שמחו לארח את כוכבי בכל מקום שיחפץ, בלי תנאים ובלי הגליה למרפסת.

שופינג | זהב מזוין

גילוי נאות: זה לא הסיבוב הראשון של כוכבי בקניון הזהב בראשון לציון – הוא כבר נדחה בעבר. גם הפעם, ברגע שהתקרב עם רגע לפתח הכניסה הראשית, עצר אותו המאבטח בטענה ש"אסור להיכנס עם הכלב". כשכוכבי התעקש והתקדם פנימה, המאבטח דלק אחרי, ולמרות התרעמות האנשים שהחלו להתקהל, השפיל אותו ואיים כי יקרא לשומרים כדי שיוציאו אותו בכוח, וכוכבי נאלץ לעזוב.

תגובת הנהלת הקניון: "התנהלות השומר הייתה בניגוד להנחיות. מנכ"ל חברת השמירה נק' רא אתמול לשיחה עם מנכ"ל הקניון, כמטרה לכנס את כל צוות השומרים ולהנחותם מחדש בהוראות הקיימות. מנכ"ל הקניון מזמין את מר כוכבי להיות

כל ההסברים של כוכבי כי הוא עיוור, מה שקשה להחמיץ לאור משקפיו הכהים והרתמה המיוחדת סביב צווארו של רגע.

נקודת אור: בסניפים אחרים של הרשת, קילו-מטרים ספורים משם, לא הייתה בעיה.

"מדובר במקרה חריג", מסרה מנהלת הסניף בתגובה. "חברת השמירה חיצונית לרשת והשומר כנראה לא היה בקיא בנהלים. נדאג לעדכן את כל העובדים המשרתים את הסניף שלנו בנהלים".

כושר | סי החוצפה

מתברר שגם לשמור על כושר לא פשוט כשאתה עיוור. ברשת סטוריו סי, אליה התקשר כוכבי כדי לעשות מנוי עבור חברתו, עיוורת הנעזרת בכלב נחייה, נתקלנו בסירוב. "לא מכניסים לשיעורים כלבי נחייה", מסרה לנו הנציגה בשירות הטלפוני וסיכמה בטקט: "העיוורת הרי לא יכולה לראות מה המורה מדגימה, או ממילא זה לא רלוונטי". הסבריו של כוכבי כי מדובר בנחורה שמשתתפת בחוג לריקודי עם למרות עיוורונה לא הועילו. מרשת סטוריו סי נמסר: "שיעורי ההתעמלות שלנו מבוססים על שימוש באביזרים, ועל צפייה בהדגמה ובמראה, מה שמקשה ואף עשוי לסכן לקורחי עיוורת. אי לכך מציעה הרשת שיעור התעמלות אישי עם מדריכה צמודה במחיר זול יותר משיעור פרטי רגיל. נרענן את הנהלים בקרב המוקדניות לטובת אי השגות המקרה בעתיד".

מה שמרגיז במיוחד הוא שהשהייה במקומות ציבוריים והומים היא חלק חשוב באילוף כלבי נחייה. "כך הם לומדים להיות ידישים לסביבה – לא לפחד מאנשים או מרעשים, לא להגיב לריחות", מסביר יונתן לנקרי מבית הספר לכלבי נחייה "עיינים מנחות לעיוור בישראל". "כלב נחייה הוא לא מותרות ולא חיות שעשועים. כמו שלא ייתכן שייקחו לנכה את כיסא הגלגלים כשהוא אוכל במסעדה, אי אפשר לדרוש מעיוור שישאיר בחוץ את עיניו. מי שטוען שהוא לא מכיר את החוק, כנראה

"השתגעתי? שטפתי את האוטו". כוכבי מנסה לעצור מונית

מאיימים להוציא אותך בכוח. בכניסה לקניון הזהב

שאני אכניס כלב על המושבים האלה? הם מעורר. נהגי המוניות מחוץ לקניון עזריאלי אף המליצו לכוכבי "לתפוס מונית של חאפה, כי לא ייקחו אותו כאן. יש כאן נהגים עצבניים שרק כלב חסר להם", הסבירו בלי בושה.

נקודת אור: היו גם לא מעט נהגים אדיבים. ברחוב אייגשטיין ברמת אביב, למשל, עצר נהג שעזר לו לעלות עם דגץ לרכב, וכשהגיע ליעד סייע לו לרדת מהמונית ולעלות על המדרכה. כדאי לציין גם נהג חולוני בשם חזי, שמסיע את כוכבי לעתים קרובות, ותמיד מקפיד ללוות אותו מהבית אל הדרכ ומהרכב הביתה. שאפו.

מסעדות | טעם מר

גם הזמנת שולחן במסעדה היא לא תמיד עניין מובן מאליה לעיוור. "בשום פנים ואופן אני לא יכול לאפשר לך להיכנס למסעדה עם הכלב. יש איסור מוחלט על הכנסת בעלי חיים", חרץ המארח בכניסה למסעדת אנטריקוט דה פריז בהרצליה פיתוח. בתגובה לפנייתנו מסר שמואל כהן, אחראי המשמרת שהשיב את פני כוכבי ריקם: "על פי מה שידוע לי, אסור להכניס כלבים למסעדה בישראל. אם על פי חוק מותר להכניס כלבי נחייה, נתחיל לעשות זאת. אני מתנצל בפני הלקוח".

גם במסעדת טאבולה ההרצליינית, אליה התקשר כוכבי להזמין שולחן לוולנטיינז, הייתה תשובה מאכזבת. "בלתי אפשרי לשבת עם כולם אדוני", קבע ערו, מנהל המשמרת. "נארגן לכם שולחן מכובה. אמנם לא במרכז המסעדה, אבל שולחן יפה. תבין את הצרכים המסחריים שלנו, יש לקוחות שלא מסתדרים עם כלבים. אתה צריך להבין אותנו כפי שאנחנו מבינים אותך".

"נתנו לי להרגיש שונה וחריג", אומר כוכבי. "מנהל המשמרת אמנם היה אדיב, אבל מעליב לשמוע שאתה לא יכול לשבת כמו כולם במרכז

אורחו האישי בסיוור ובארוחה בקניון".

נקודת אור: בקניון רמת אביב למשל, המאבטח בכניסה לא רק איפשרה לכוכבי ולכלבו להיכנס, אלא אף הציעה עזרה. מה שמוכיח כי לפעמים מה שקובע הוא האדם שמולו עומדים באותו הרגע: מאבטחים מסוימים ישמחו לעזור ואחרים יתעקשו שהם פועלים לפי ההנחיות, גם כשההנחיות מאפי שרות להכניס כלב.

קניות | סופר־מעליב

משפיל לא פחות היה הגיסיון להיכנס לסניף רשת AM:PM בפינת הרחובות פינסקר ואלנבי בתל אביב. לא נכנסים לכאן עם כלבים, פסק המאבטח בכניסה וסירב להכניס את כוכבי. לא עזרו

מעדיף להתעלם ממנו".

אגב, מסעדה, קניון או כל מקום ציבורי שלא מכניס עיוור עם כלב נחייה מסתכן בקנס לא קטן: 60-100 אלף שקל. "נהג מונית שנגדו הוגשה תלונה ייחקר, תירשם גניפה בתיקו האישי והוא אף עלול לאבד את רישיונו", אומרת עו"ד מיה גפן, מנהלת הקליניקה לזכויות אנשים עם מוגבלויות בפק"ר לטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן. "במקרים מסוימים אפשר גם לקבל פיצוי כספי שיכול להגיע לעשרות אלפי שקלים".

תלונות לגבי נהגים יש להפנות למש"ר התחבורה. בקליניקה המשפטית כבר אילן (טל': 03-5318373) או ב"מרכז לעיוור" (טל': 03-7915555 או באתר: www.blinds.org.il) ישמחו לסייע בכל תלונה. ■